

İnsan Hakları'nın Cümlü Deklarasyonu

Kabul edildi ve bildirildi 217 A (III) Birleşmiş Milletler Kurulunun Genel Asambleyasının kararıyla 1948 yılında dekabrının onunda

Respublika Moldovadaki İnsan hakları merkezi

Başlıklar Birleşmiş Milletler Kurulunun Moldovadaki İlerleme Programasının Yardımcı olan

Preambula

ESABA ALARAK, ani insan ailesi azalarının kişilik saygılığı, onların birtakım hem ayrılmaz haklarının tanınması serbestliğin, doğruluğun hem
ömür-dünnâı usulunun temelidir; hem

ESABA ALARAK, ani insan haklarına gösterilen saygısızlıktan hem aşalıktan kaynaklanan yabancılık darıldêr insanlığın üzüne, hem ani öle
bir dünnâı kurulması, neredâ insanlarda olacak söz hem düşünmek serbestlii hem olmayacak korku hem sıkıntı, insanlığın bir üüsek isteiyişi
gibi bildirildi; hem

ESABA ALARAK, ani insan hakları lâazım korunsun kanon kuvedinnân, ani olmanın öle, açan insan, bitki çözüm gibi, zorbalaa hem baskıya
karşı ıstar-istemâz kalêr yapının kalkıntısı; hem

ESABA ALARAK, ani lâazım halklar arasında dostluk baallantılarının ilerlemesine yardımcı olmaa; hem

ESABA ALARAK, ani Birleşmiş Milletler halkları kendi Ustavında tekrarladılar inandıklarını insanlığın temel haklarına, insan kişiliğinin
onuruna hem kıymetini hem de adamınların karlıların birtakım haklarına hem karar aldılar sosyal ilerlemesine yardımcı olmaa hem taa bol
serbestliktâyâşamak koşullarını iileştirmââ; hem

ESABA ALARAK, ani aza devletler söz verdiler, Birleşmiş Milletler Kurulunun birliktâ, cümlü insan haklarının hem temel serbestliklerinin
saygılanmasına yardımcı olmaa;

hem

ESABA ALARAK, ani bu haklar hem serbestlikler tabeatin universal anlaşılmaları bu baallantıyı bütünnâı tamannamak için pek maanalıdır,

GENEL ASAMBLEYA

bildirir bu İnsan Hakları'nın Cümlü Deklarasyonunu öle bir problema gibi, angısını lâazım özensinnâr çözmââ hepsi halklar hem devletler, aniki
herbir insan hem cümleinin herbir organı, dayma göz altında tutarak bu Deklarasyonu savışınlar aydınlatmakları hem üüretmekleri yardımcı
etmââ bu haklarının hem serbestliklerinin saygılanmasına naşional hem halklararası progresiv işlârlân onların tanıtılmasına hem
tamannanmasına nicâ Kurula girân devletlerin halkları arasında, öle da o halklar arasında, angıları bulunurlar o devletlerin kanonları altında
olan topraklarda.

Yazı 1

İnsannar hepsi duuêrlar serbest hem birtakım kendi kıymetindä hem haklarında. Onnara verilmiş akıl hem üz da lâazım biri-birinä davranışınar kardaşlık ruhuna uygun.

Yazı 2

Herbir insanda lâazım olsun hepsi bu Deklaratıyada bildirilän haklar hem serbestliklär, hiçbir ayırımısız soy, deri rengi, adam hem kart, dil, din, politika yada başka inandıkları, mülk, insan boyu eki başka durum bakımından.

Bundan başka diil lâazım yapılsın hiçbir ayırımı devletın ya insanın yaşadığı topraan politika statusuna görä, bakmayarak o toprak serbest mi, bakımını mı, kendibaşına kullanmayan mı osa suverenitetindä başka türlü sınırlanmalı mı.

Yazı 3

Herbir insanın yaşamak, serbestlik hem kişiliinä dokunmamak hakkı var.

Yazı 4

Kimsey diil lâazım tutulsun esirlikte ya serbestsiz durumda; esirlik hem esir satılması hiçbir türlü kabledilmeer.

Yazı 5

Kimsey diil lâazım zeetlensin, zorlaştırılsın yada cezalandırılınsın zulumca eki insan şanını aşaaayan davranışlan.

Yazı 6

Herbir insanın, neredä da o bulunsa, var hakkı daava subyekti olarak tanınmaa.

Yazı 7

Herbir insan kanona karşı denk hem herkezin, bir ayırımısız, var birtakım hakkı kanonnan korunmalı olmaa. Hepsi insannarın birtakım hakkı var bu Deklaratıyayı bozan diskriminatıyadan hem bölä diskriminatıya fitlemesindän korunmalı olmaa.

Yazı 8

Herbir msanın hakkı var legal millet daavalarından haklarını efektivli geeri almaa, eer konstitütiya ya kanon tarafından ona verilän haklar korunmazsalar.

Yazı 9

Kimsey yok nasıl zakonsuz zorlan kapansın, tutulsun yada erindän kaldırılınsın.

Yazı 10

Herbir insanın haklarını hem borçlarını belirtmek için hem ona çıkarılan kabaatlamanın sebepli olup-olmadığını göstermek için var hakkı, cümle birtakımlık temelinde, istemaa onun daavası bakılsın açık hem dooruluk kurallarına uygun olarak baalı olmayan hem tarafstız olan sudta.

Yazı 11

Herbir kabaatlı bulunan insanın hakkı var kabaatlı sayılmamaa, eer onun kabaatı zakona görä açık araştırmaklan ortaya çıkarılmadıysa hem ona hertürlü korunma kolaylığı verilmediysä.

Kimsey yok nasıl cezalandırılınsin ölä bir cürüm (zakona uymayan iş) yapması içili yada yapmaması için, eer yapıldıı zamanda o cürüm naşional zakonnarına görä hem halklararası haka görä cezalanan kabaat sayılmadıysa. Hem yok nasıl kabaatlıya verilsin taa aar ceza, nekadar vardı nasıl verilsin o vakıtta, açan cürüm yapılmış.

Yazı 12

Kimseyin yok nasıl kanonsuz karşılsın kendi kişi hem aylä yaşamasına, kanonsuz dokunulsun onun evillä, onun Yazışma saklıllına yada onun kıymetinä hem adına. Herbir insanın var hakkı kanonnan korunmalı olmaa bölä karışmalardan eki bölä dokunmalardan.

Yazı 13

Herbir insanın var hakkı serbest er diıştirmää hem herbir devletin sınırlarında kendisinä oturmak eri ayırmaa.

Herbir insanın var hakkı çıkmaa memlekettän, bu strada kendi memleketindän da, hem dönmää memleketinä.

Yazı 14

Herbir insanın var hakkı sıkıştırmalardan başka memleketlerde koruntu aaramaa hem o koruntuyu kullanmaa.

Bu hak yok nasıl kullanılınsin, eer sıkıştırma yapılrsa gerçektän politikaya baalı olmayan bir kabaat için yada Birleşmiş Milletlər kurulun neetlerinä hem printiplerinä karşı gidän işlər için.

Yazı 15

Herbir insanın var vatandaşlık hakkı.

Kimseydän yok nasıl kanonsuz alınsız onun vatandaşlıı yada onun hakkı kendi vatandaşlıını diıştirmää.

Yazı 16

1.Yaşlarını dolduran adamnarın hem karlıların var hakkı, hiçbir sınırlamasız soy, milletlik ya din üzerinä, evlenip aylä kumtaa. Onnarın hakları birtakım evlenirkän, evlenmektä bulunarkan hem ayırılarkan.

Evletimäk olabilir sade karşılıklı iki tarafın bütün serbestliinnän hem kayıllınnan.

Aylä— cümleinin bir natural hem ana kısmı hem onun var hakkı cümlä hem devlet tarafından korulu olmaa.

Yazı 17

Herbir insanın var hakkı mal saabisi olmaa tek başına yada başkasının birliktä.

Kimseyin elindän zakonsuz mal diil lâazım alınsın.

Yazı 18

Herbir msanın var serbestli düşünmäk, üz hem din hakkı; bu haka girer serbestlik diıştirmää kendi dillini ya inandıklarını hem tutmaa kendi dinini ya inandıklarını tek başına ek başkasının birliktä, halka açık üürenmää, duva etmää hem din ritual adetlerini kullanmaa.

Yazı 19

Herbir insanın var hakkı serbestli fikirlerinä hem onnarın serbestli açıklamasına; bu haka girer serbestlik engelsiz kendi fikirlerinä uymaa hem serbestlik aaramaa, kabletmää hem daatmaa bilgi hem fikir hertürlü hem devlet sınırlarına baalı olmayarak.

Yazı 20

Herbir insanın var hakkı uslu toplantı hem kuruluş serbestliinä.

Kimseyi yok nasıl zorlaştırmaa girsii nesoy-sa kurılışa (asotiatieyä).

Yazı 21

Herbir insanın var hakkı pay almaa kendi devletin kullanmasında doorudan yada seçilmiş vatandaşların aracılığınnan.

Herbir insanın var birtakım hakkı kendi memleketindä devlet izmetinä giräbilmää.

Halkın isteyişi lâazım olsun önderlik kuvedin temeli; bu isteyiş laazım belli edilsin periodik hem falş olmayan seçimnerdä, angıları lâazım yapılsınnar universal hem birtakım seçim hakkınnan, saklı kıyat atmaklan yada başka denk maanalı, kıyat atmanın serbestliini koruyan formalarlan.

Yazı 22

Herbir insanın, cümlä azası olduı için, hakkı var sotal yardımına hem onun saygılıın yardımını olması için hem kişiliin serbestli ilerlemesi için lâazım olan ekonomika, soçial hem kultura hakların gerçekteştirmesinä national yardımnarı hem milletlärarası işbirlii yolunna hem herbir devletin yapılışına hem kaynaklarına uygun olarak.

Yazı 23

Herbir insanın var hakkı çalışmaa, serbestli iş ayırmaa, dooru hem uygun iş kolaylıklarında çalışmaa hem işsizliktän korunmalı olmaa.

Herbir insanın var hakkı hiçbir ayrılmızsız birtakım iş için birtakım ödek kabletmää.

Herbir çalışan insanın var hakkı almaa dooru hem kanaatlı ödek, angıstı eter insanca yaşamaa ona hem onun aylesinä hem angıstına, lääzım oluynan, eklener başka sotal yardımna.

Herbir insanın var hakkı kurmaa profesional birlikleri hem girmää profesional birliklerinä kendi intereslerini korumaa deyni.

Yazı 24

Herbir insanın var hakkı dinnenmä hem boş vakıda, bu arada çalışma günün aktılca stırlanmasına hem periodik ödekli izinına (otpuskaya).

Yazı 25

Herbir insanın var hakkı ölä yaşamak uununa, bu straya girer imeesi, giyimi, evi, saalık bakımı hem lääzım olan soțial izmetleri, angıstı lääzım olêr korumaa saalıtını hem varlıtını, kendisinin hem aylesinin, hem hakkı yardımsız kalmamaa işsizlik, hastalık, sakatlık, ihtarlık yada başka olabilirli durumda, açan o kendisinä baalı olmayan sebeplär üzerinä geçinmesi için kaynakstz kalabilir.

Analık hem uşaklık vererlär bir ayrtı baktım hem yardım hakkı. Hepsi uşaklar, duuan evliliktä ya evlilik dışında, lääzım kabletsinnär birtakım sotal yardımlı.

Yazı 26

Herbir insanın var öğrenmäk hakkı. En az başlantı hem genel öğrenmäk lääzım olsunar ödeksiz. Başlantı öğrenmäk lääzım olsun hepsi için. Tehnika hem zanaat öğrenmesi için yol lääzım açık olsun herkezinä, üüsek öğrenmäk tä lääzım hepsi için birtakım açık olsun herkezin becerdimä görä.

Üörenmäk lääzım ön versin insan kişiliin dolu ilerlemesmä hem da insan hakların hem temel serbestliklerin taa büyük saygılanmasına.

Üörenmäk lääzım yardım etsin karşılıklı annaşmak, saburluk hem dostluk olsun hepsi miiletlär, soy hem din grupaların arasında hem yardım etsin Birleşmiş Kurulun barış koruma çalışmalarına.

Ana-bobanın var üstün hakkı kendi küçük yaşlı uşaklarına öğrenmäk forması ayırmaa.

Yazı 27

Herbir insanın var hakkı serbestli pay almaa cümleinin kultura yaşamasında, hoşlanmaa incä zanaatlan, pay almaa bilim ilerlemesinde hem faydalanmaa onun hayırlarınan.

Herbir insanın var hakkı korunsun onun moral hem material interesleri, kaynaklanan onun yaptığı bilim, literatūra ya artistik yaratmalarından.

Yazı 28

Herbir insanın var hakkı ölä bir soțial hem halklararası düzenä, atıgısında bütün haklar hem serbestliklär, stralanan bu Deklaraçıyada, gerçek

olabileceklär.

Yazı 29

Herbir insanın cümlä karşıstında borçları var, sade cümledä olur gerçeklensin kişiliin serbest hem bütün ilerlemesi.

Haklarıntı hem serbestliklerini gerçekteştirärkän herbir insana sade ölä stırlama yapılabilinir, angısı kanona göre uygulanmıŞ saade neetlän gerçekteştirmää aalemin haklarıntın hem serbestliklerinin tanınmasını hem saygılanmasını hem da demokratik toplumunda dooru moral isteklerinä, cümlä düzeninä hem cümlä yaşamak bolluuna uygun olması için.

Bu hakların hem serbestliklerin gerçekteştirilmesi hiçbirtürlü diil lääzım aykırı gitsin Birleşmiş Milletlär Kurulun neetlerinä hem prinçiplerinä.

Yazı 30

Bu Deklaraçiyada bişey yok nasıl yorumnansın osoy, sansın bir devletä, kişi grupasına yada ayırı kişilerä veriler hak ölä bir çalışmada bulunmaa, angısı önnendiriler bu Deklaraçiyada sıralanan hakları hem serbestlikleri yok etmää.